Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

14 päivänä toukokuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Ympäristö – Jätteet – Direktiivi 1999/31/EY – Käytössä olevat kaatopaikat – Kaatopaikan jälkihoitoaika – Pidentäminen – Kaatopaikkakustannukset – Saastuttaja maksaa -periaate – Direktiivin ajallinen soveltaminen

Asiassa C-15/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Corte suprema di cassazione (ylin tuomioistuin, Italia) on esittänyt 18.12.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 10.1.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

A.m.a. – Azienda Municipale Ambiente SpA

vastaan

Consorzio Laziale Rifiuti – Co.La.Ri.,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev (esittelevä tuomari) sekä tuomarit P. G. Xuereb ja T. von Danwitz,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Schiano,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 27.11.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– A.m.a. – Azienda Municipale Ambiente SpA, edustajinaan L. Opilio, G. Pellegrino ja P. Cavasola, avvocati,

– Consorzio Laziale Rifiuti – Co.La.Ri., edustajanaan F. Tedeschini, avvocato,

– Euroopan komissio, asiamiehinään G. Gattinara ja F. Thiran,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.1.2020 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kaatopaikoista 26.4.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY (EYVL 1999, L 182, s. 1) 10 ja 14 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain A.m.a. – Azienda Municipale Ambiente SpA. (jäljempänä A.M.A.), joka hoitaa Rooman kunnan kiinteiden yhdyskuntajätteiden keräämis- ja sijoittamispalvelua, ja Consorzio Laziale Rifiuti – Co.La.Ri., joka on Malagrottan (Lazion alue, Italia) kaatopaikan pitäjä, ja jossa on kyse niiden kustannusten noususta, jotka liittyvät Co.La.Ri:llä olevaan velvoitteeseen huolehtia kyseisen kaatopaikan jälkihoidosta alun perin säädetyn 10 vuoden sijasta vähintään 30 vuoden ajan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 1999/31 johdanto-osan 25 ja 29 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”25) kaatopaikkoihin, jotka on poistettu käytöstä ennen tämän direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, ei olisi sovellettava käytöstäpoistamismenettelyä koskevia direktiivin säännöksiä,

– –

29) olisi toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteiden sijoittamisesta kaatopaikalle perittävät maksut kattavat kaikki kustannukset, jotka liittyvät kaatopaikan käyttöönottoon ja toimintaan, mukaan lukien mahdollisuuksien mukaan kaatopaikan pitäjän annettava taloudellinen vakuus tai vastaava, sekä arvioidut alueen käytöstäpoistamiseen liittyvät kustannukset, mukaan lukien tarvittavien jälkihoitotoimenpiteiden kustannukset”.

4 Kyseisen direktiivin 1 artiklan, jonka otsikko on ”Yleinen tavoite”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on [jätteistä 15.7.1975 annetun neuvoston] direktiivin 75/442/ETY [(EYVL 1975, L 194, s. 39)] ja erityisesti sen 3 ja 4 artiklan vaatimusten noudattamiseksi säätää jätteitä ja kaatopaikkoja koskevien tiukkojen toiminnallisten ja teknisten vaatimusten avulla toimenpiteistä, menettelyistä ja ohjauksesta kaatopaikoilla niiden koko käyttöajan tapahtuvan jätteiden sijoittamisen haitallisten ympäristövaikutusten, etenkin pintaveden, pohjaveden, maaperän ja ilman saastumisen sekä koko maapallon ympäristöön kohdistuvien vaikutusten, kasvihuoneilmiö mukaan lukien, sekä kaikkien niistä johtuvien ihmisten terveydelle aiheutuvien vaarojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi niin pitkälle kuin mahdollista.”

5 Mainitun direktiivin 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määrittelyt”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

– –

g) ’kaatopaikalla’ jätteiden käsittelypaikkaa, jossa jätettä sijoitetaan maan päälle tai maahan (eli maan alle) – –

– –

l) ’kaatopaikan pitäjällä’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on vastuussa kaatopaikasta sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jonka alueella kaatopaikka sijaitsee; kyseinen henkilö voi vaihtua perustamisvaiheesta jälkihoitovaiheeseen;

– –

n) ’haltijalla’ jätteen tuottajaa taikka luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka hallussa jäte on;

– –”

6 Direktiivin 1999/31 3 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on sovellettava direktiiviä kaikkiin mainitun direktiivin 2 artiklan g alakohdassa tarkoitettuihin kaatopaikkoihin.

7 Saman direktiivin 10 artiklassa, jonka otsikko on ”Kaatopaikkakustannukset”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä varmistaakseen, että kaatopaikan pitäjien perimä hinta kaiken tyyppisen jätteen sijoittamisesta kyseiselle kaatopaikalle kattaa kaatopaikan perustamiseen ja toimintaan liittyvät kustannukset, mukaan lukien mahdollisuuksien mukaan 8 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitetusta taloudellisesta vakuudesta tai muusta vastaavasta aiheutuvat kustannukset ja kaatopaikan käytöstäpoistamisesta ja jälkihoidosta aiheutuvat arvioidut kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta. Jollei ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta 7 päivänä kesäkuuta 1990 annetusta neuvoston direktiivistä 90/313/ETY [(EYVL 1990, L 158, s. 56)] muuta johdu, jäsenvaltioiden on huolehdittava avoimuudesta kaikkien tarvittavien kustannustietojen keräämisessä ja käytössä.”

8 Direktiivin 1999/31 13 artiklan, jonka otsikko on ”Käytöstäpoistamis- ja jälkihoitomenettely”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tarvittaessa luvan mukaisesti:

– –

c) sen jälkeen kun kaatopaikka on lopullisesti poistettu käytöstä, kaatopaikan pitäjä on vastuussa kaatopaikan kunnossapidosta, tarkkailusta ja valvonnasta jälkihoitovaiheen aikana niin kauan kun toimivaltainen viranomainen sitä vaatii, ottaen huomioon ajan, jonka kaatopaikka voi aiheuttaa vaaraa.

   Kaatopaikan pitäjän on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista valvontamenettelyjen yhteydessä esiin tulleista huomattavista haitallisista ympäristövaikutuksista ja hänen on noudatettava toimivaltaisen viranomaisen tekemää päätöstä toteutettavien korjaavien toimenpiteiden luonteesta ja ajoituksesta;

d) niin kauan kuin toimivaltainen viranomainen katsoo, että kaatopaikka todennäköisesti aiheuttaa vaaraa ympäristölle, kaatopaikan pitäjä on velvollinen tarkkailemaan ja tutkimaan kaatopaikkakaasujen ja alueen suotovesien koostumusta sekä lähialueen pohjavesikerrosta liitteen III mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jätteen haltijan vastuuta koskevan yhteisön tai kansallisen lainsäädännön soveltamista.”

9 Direktiivin 1999/31 14 artiklassa, jonka otsikko on ”Käytössä olevat kaatopaikat”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet varmistaakseen, että kaatopaikat, joille on myönnetty lupa tai jotka ovat jo käytössä, kun tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, eivät voi jatkaa toimintaansa, ellei jäljempänä esitettyjä toimia saateta loppuun mahdollisimman pian ja viimeistään kahdeksan vuoden kuluessa 18 artiklan 1 kohdassa säädetystä päivästä:

a) kaatopaikan pitäjän on 18 artiklan 1 kohdassa säädetystä päivästä vuoden kuluessa valmisteltava ja esitettävä toimivaltaisen viranomaisen hyväksyttäväksi kaatopaikan kunnostussuunnitelma, joka sisältää 8 artiklassa luetellut kohdat ja kaatopaikan pitäjän tarpeellisina pitämät korjaavat toimenpiteet tämän direktiivin vaatimusten täyttämiseksi, lukuun ottamatta liitteessä I olevan 1 kohdan vaatimuksia;

b) kunnostussuunnitelman esittämisen jälkeen toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä lopullinen päätös siitä, voidaanko toimintaa jatkaa mainitun kunnostussuunnitelman ja tämän direktiivin mukaisesti. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sulkeakseen 7 artiklan g alakohdan ja 13 artiklan mukaisesti mahdollisimman pian ne kaatopaikat, joille ei ole myönnetty lupaa jatkaa toimintaansa 8 artiklan mukaisesti;

c) hyväksytyn kaatopaikan kunnostussuunnitelman perusteella toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä tarvittavat työt ja määrättävä siirtymäkaudesta suunnitelman toteuttamiseksi. Kaikkien käytössä olevien kaatopaikkojen on oltava tämän direktiivin vaatimusten mukaisia, lukuun ottamatta liitteessä I olevan 1 kohdan vaatimuksia, kahdeksan vuoden kuluessa 18 artiklan 1 kohdassa säädetystä päivästä;

– –”

10 Mainitun direktiivin 18 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään kaksi vuotta sen voimaantulosta ja ilmoitettava tästä Euroopan komissiolle viipymättä. Direktiivi tuli 19 artiklansa mukaisesti voimaan 16.7.1999.

Italian oikeus

11 Direktiivi 1999/31 on saatettu osaksi Italian oikeutta kaatopaikoista annetun direktiivin 1999/31/EY täytäntöönpanosta 13.1.2003 annetulla asetuksella nro 36 (decreto legislativo n. 36 – Attuazione della direttiva 1999/31/CE relativa alle discariche di rifiuti) (GURI nro 59, Supplemento ordinario 12.3.2003). Kyseisen asetuksen, sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä asetus nro 36/2003), 15 ja 17 §:llä pannaan täytäntöön direktiivin 1999/31 10 ja 14 artikla.

12 Asetuksen nro 36/2003 15 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Jätteen sijoittamisesta kaatopaikalle perittävän hinnan on katettava kaatopaikan käyttöönottoon ja toimintaan liittyvät kustannukset, taloudellisesta vakuudesta aiheutuvat kustannukset ja arvioidut käytöstäpoistamiseen liittyvät kustannukset ja jälkihoitotoimenpiteiden kustannukset 10 §:n 1 momentin i kohdassa säädettyä ajanjaksoa vastaavalta ajalta.”

13 Kyseisen asetuksen 10 §:n 1 momentti on kumottu ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi annetun direktiivin 96/61/EY täysimääräisestä täytäntöönpanosta 18.2.2005 annetulla asetuksella nro 59 (decreto legislativo n. 59 – Attuazione integrale della direttiva 96/61/CE relativa alla prevenzione e riduzione integrate dell’inquinamento) (GURI nro 93, Supplemento ordinario 22.4.2005).

14 Asetuksen nro 36/2003 17 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kaatopaikoille, joille jo on myönnetty lupa, kun tämä asetus tulee voimaan, voidaan edelleen 31.12.2006 saakka ottaa vastaan jätteet, joiden osalta näille kaatopaikoille on myönnetty lupa.”

15 Kyseisen asetuksen 17 §:n 3 momentissa säädetään seuraavasti määräajasta, jonka kuluessa käytössä olevat kaatopaikat on mukautettava uusiin vaatimuksiin:

”Kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulopäivästä 1 momentissa tarkoitetun luvan haltija tai tämän valtuuttamana kaatopaikan pitäjä esittää toimivaltaiselle viranomaiselle kaatopaikan kunnostussuunnitelman tässä asetuksessa tarkoitettujen perusteiden mukaan, mukaan lukien 14 §:ssä tarkoitetut taloudelliset vakuudet.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

16 A.M.A., joka on Rooman kunnan (Italia) omistama yhtiö, on yhdyskuntajätteiden keräämistä, kuljettamista, käsittelyä, kierrättämistä ja sijoittamista kyseisen kunnan alueella koskevan toiminnan konsessionhaltija.

17 Se antoi 26.1.1996 tehdyllä sopimuksella kiinteiden yhdyskuntajätteiden sijoittamista Malagrottan kaatopaikalle koskevan toiminnan Co.La.Ri:n tehtäväksi. A.M.A. on kyseisen sopimuksen mukaan direktiivin 1999/31 2 artiklan n alakohdassa tarkoitettu ”haltija”, kun taas Co.La.Ri. on kyseisen direktiivin 2 artiklan l alakohdassa tarkoitettu ”kaatopaikan pitäjä”. Kaikki Rooman kunnan jätteet on sijoitettu Malagrottan kaatopaikalle sen käytöstä poistamiseen saakka.

18 Unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee, että direktiivin 1999/31 10 artiklan nojalla Malagrottan kaatopaikan jälkihoitoaikaa pidennettiin 30 vuoteen mainitussa sopimuksessa alun perin määrätyn 10 vuoden sijasta.

19 A.M.A. velvoitettiin välitystuomiolla korvaamaan Co.La.Ri:lle 76 391 533,29 euron suuruinen summa niistä rasitteista, jotka liittyivät Co.La.Ri:llä olevaan velvoitteeseen huolehtia kaatopaikan jälkihoidosta vähintään 30 vuoden ajan. A.M.A. valitti kyseisestä tuomiosta Corte d’appello di Romaan (Rooman ylioikeus, Italia). Viimeksi mainittu vahvisti välitystuomion ja katsoi, että direktiivin 1999/31 säännöksiä voidaan soveltaa kaikkiin kaatopaikkoihin, jotka olivat jo toiminnassa asetuksen nro 36/2003 voimaan tullessa. AMA teki Corte d’appello di Roman ratkaisusta kassaatiovalituksen.

20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin epäilee niiden päätelmien yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa, jotka Corte d’appello di Roma on tehnyt jälkihoitokustannuksia koskevien säännösten kaltaisten direktiivin 1999/31 säännösten soveltamisesta käytössä olevaan kaatopaikkaan, kuten Malagrottan kaatopaikkaan. A.M.A:n mukaan asetuksessa nro 36/2003 vain säädetään käytössä olevia kaatopaikkoja koskevasta siirtymäkaudesta todennäköisesti kaatopaikkojen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi mutta siinä ei mainita mitään näiden kaatopaikkojen jälkihoitoon liittyvästä taloudellisesta rasitteesta niiden mahdollisen käytöstä poistamisen jälkeen.

21 Kyseinen tuomioistuin pohtii tältä osin sen velvoitteen yhteensopivuutta, joka haltijalla on vastata kaatopaikan jälkihoitoon liittyvistä rasitteista, joka on sellaisten haltijan ja kaatopaikan pitäjän välillä tehtyjen sopimusten vastainen, joilla jälkihoitoaika on rajattu kymmeneen eikä 30 vuoteen, ja jonka piiriin kuluvat samalla ennen asetuksen nro 36/2003 voimaantuloa sijoitettuihin jätteisiin liittyvät kustannukset.

22 Tässä tilanteessa Corte suprema di cassazione (ylin tuomioistuin, Italia) päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko toisen asteen tuomioistuimen tulkinta, jonka mukaan asetuksen 36/2003 15 ja 17 §:ää, joilla saatetaan direktiivin 1999/31 10 ja 14 artikla osaksi kansallista lainsäädäntöä, on sovellettava taannehtivasti, minkä vaikutuksena on, että käytössä oleviin kaatopaikkoihin, joille on jo myönnetty toimintalupa, sovelletaan ehdoitta tällä tavoin asetettuja velvoitteita, erityisesti siltä osin kuin niissä säädetään jälkihoidon pidentämisestä kymmenestä vuodesta 30 vuoteen, yhteensopiva mainittujen [unionin oikeuden] säännösten kanssa?

2) Onko erityisesti toisen asteen tuomioistuimen tulkinta, jonka mukaan asetuksen 36/2003 15 ja 17 §:ää on sovellettava käytössä oleviin kaatopaikkoihin, joille on jo myönnetty toimintalupa, yhteensopiva direktiivin 1999/31 10 ja 14 artiklan kanssa, joissa säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava ’toimenpiteitä varmistaakseen, että kaatopaikan pitäjien perimä hinta kaiken tyyppisen jätteen sijoittamisesta kyseiselle kaatopaikalle kattaa kaatopaikan perustamiseen ja toimintaan liittyvät kustannukset, mukaan lukien mahdollisuuksien mukaan 8 artiklan a alakohdan iv alakohdassa tarkoitetusta taloudellisesta vakuudesta tai muusta vastaavasta aiheutuvat kustannukset ja kaatopaikan käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta aiheutuvat arvioidut kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta’, ja ’toimenpiteet varmistaakseen, että kaatopaikat, joille on myönnetty lupa tai jotka ovat jo käytössä, kun tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, eivät voi jatkaa toimintaansa”, vaikka 17 §:ssä, jolla pannaan täytäntöön tällä tavoin asetettuja velvoitteita myös mainittujen kaatopaikkojen osalta, rajoitetaan täytäntöönpanotoimia siten, että siinä säädetään siirtymäajasta, eikä siihen sisälly mitään säännöksiä toimista, joilla on tarkoitus rajoittaa taloudellisia vaikutuksia, joita keston pidentämisestä aiheutuu kaatopaikan ’haltijalle’?

3) Onko toisen asteen tuomioistuimen tulkinta, jonka mukaan edellä mainittuja asetuksen 36/2003 15 ja 17 §:ää on sovellettava käytössä oleviin kaatopaikkoihin, joille on jo myönnetty toimintalupa, yhteensopiva direktiivin 1999/31 10 ja 14 artiklan kanssa, myös niiden taloudellisten rasitteiden osalta, jotka seuraavat tällä tavoin asetetuista velvoitteista ja erityisesti jälkihoidon pidentämisestä kymmenestä vuodesta 30 vuoteen, jolloin näistä säännöksistä aiheutuu rasitus kaatopaikan ’haltijalle’ ja niissä oikeutetaan siten kaatopaikan haltijalle aiheutuvat muutokset, jotka ovat epäedullisempia kuin jätteistä huolehtimista koskevissa sopimuksissa sovitut hinnat?

4) Onko toisen asteen tuomioistuimen tulkinta, jonka mukaan edellä mainittuja asetuksen 36/2003 15 ja 17 §:ää on sovellettava käytössä oleviin kaatopaikkoihin, joille on jo myönnetty toimintalupa, yhteensopiva direktiivin 1999/31 10 ja 14 artiklan kanssa, myös niiden taloudellisten rasitteiden osalta, jotka seuraavat tällä tavoin asetetuista velvoitteista ja erityisesti jälkihoidon pidentämisestä kymmenestä vuodesta 30 vuoteen, kun näitä rasitteita määritettäessä ei oteta huomioon ainoastaan jätteitä, jotka viedään kaatopaikalle täytäntöönpanoa koskevien säännösten voimaantulosta lukien, vaan myös jätteet, jotka on viety kaatopaikalle jo aikaisemmin?”

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

23 Co.La.Ri. katsoo, ettei ennakkoratkaisupyyntöä voida ottaa tutkittavaksi.

24 Se väittää, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämillä kysymyksillä ei ole merkitystä pääasian ratkaisun kannalta ja ne on ratkaistu toteamalla, että valitusperusteet on jätettävä tutkimatta. Co.La.Ri:n mukaan näet sillä olevaa velvoitetta vastata Malagrottan kaatopaikan jälkihoitorasitteista ei ole riitautettu Corte d’appello di Romassa asiakysymyksen osalta ja siihen liittyy siis oikeusvoimavaikutus.

25 Co.La.Ri. väittää myös, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei esitä oikeudellisia perusteita, jotka oikeuttavat asian saattamisen unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, ja vetoaa siihen, ettei pääasiassa kyseessä olevien säännösten tulkintaan pääasian ratkaisemiseksi liity todellista ristiriitaa.

26 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklassa määrätään unionin tuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä välittömän yhteistyön menettelystä. Kyseisessä menettelyssä, joka perustuu kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen tehtävien selkeään jakoon, oikeusriidan tosiseikaston arvioiminen kuuluu yksinomaan kansallisen tuomioistuimen toimivaltaan, ja sen tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta, kun taas unionin tuomioistuimella on ainoastaan toimivalta lausua unionin oikeuden tulkinnasta tai pätevyydestä sellaisten tosiseikkojen perusteella, jotka kansallinen tuomioistuin on sille esittänyt (tuomio 16.6.2015, Gauweiler ym., C-62/14, EU:C:2015:400, 15 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 Tästä seuraa, että kansallisten tuomioistuinten esittämillä kysymyksillä oletetaan olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta ja että unionin tuomioistuin voi kieltäytyä ratkaisemasta näitä kysymyksiä ainoastaan silloin, kun on ilmeistä, että pyydetyllä tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen mainittuihin kysymyksiin (ks. vastaavasti tuomio 10.12.2018, Wightman ym., C-621/18, EU:C:2018:999, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 Nyt käsiteltävässä asiassa Corte suprema di cassazione esittää ennakkoratkaisupyynnössään syyt, joiden vuoksi se pyytää unionin tuomioistuimelta direktiivin 1999/31 10 ja 14 artiklan tulkitsemista ja kyseisessä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen määrittelemistä.

29 Se tiedustelee unionin tuomioistuimelta erityisesti sellaisen oikeusriidan yhteydessä, joka koskee kaatopaikan käytöstä poistamisen ja sen jälkihoidon kustannuksia, näistä säännöksistä asianomaiselle jäsenvaltiolle, kaatopaikan ylläpitäjälle ja jätteiden haltijalle mahdollisesti aiheutuvien velvoitteiden sisältöä ja laajuutta sekä täytäntöönpanotoimenpiteiden yhteensopivuutta näiden direktiivin 1999/31 säännösten kanssa, mikä merkitsee sitä, että tällä tuomiolla on konkreettisia seurauksia pääasian ratkaisulle.

30 Tästä seuraa, että ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi ja siis että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin on vastattava.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

31 Näillä kysymyksillään, jotka on tutkittava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko direktiivin 1999/31 10 ja 14 artiklaa tulkittava siten, että ne ovat esteenä sellaiselle kansallisen säännöksen tulkinnalle, jonka mukaan kaatopaikkaan, joka oli toiminnassa kyseisen direktiivin täytäntöönpanoajankohtana, on sovellettava mainitusta direktiivistä johtuvia velvoitteita ja etenkin kyseisen kaatopaikan jälkihoitoajan pidennystä ilman, että on tehtävä ero jätteiden sijoittamisajankohdan mukaan tai säädettävä toimenpiteestä, jolla pyritään rajoittamaan kyseisen pidennyksen taloudellisia vaikutuksia jätteiden haltijalle.

32 Aluksi on muistutettava, että direktiivin 1999/31 yleisenä tavoitteena on – kuten sen 1 artiklasta ilmenee – säätää jätteitä ja kaatopaikkoja koskevien tiukkojen toiminnallisten ja teknisten vaatimusten avulla toimenpiteistä, menettelyistä ja ohjauksesta kaatopaikoilla niiden koko käyttöajan haitallisten ympäristövaikutusten, etenkin pintaveden, pohjaveden, maaperän ja ilman saastumisen sekä koko

maapallon ympäristöön kohdistuvien vaikutusten, kasvihuoneilmiö mukaan lukien, sekä kaikkien niistä johtuvien ihmisten terveydelle aiheutuvien vaarojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi niin pitkälle kuin mahdollista.

33 Kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että direktiiviä sovelletaan kaikkiin kaatopaikkoihin, joilla tarkoitetaan mainitun direktiivin 2 artiklan g alakohdan mukaan jätteiden käsittelypaikkaa, jossa jätettä sijoitetaan maan päälle tai maahan.

34 Direktiivin 1999/31 johdanto-osan 25 perustelukappaleesta ilmenee lisäksi, että kaatopaikat, jotka on poistettu käytöstä ennen kyseisen direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, eivät kuulu käytöstäpoistamismenettelyä koskevien direktiivin säännösten piiriin. Kyseisen direktiivin 18 artiklan 1 kohdan ja 19 artiklan mukaan on lisäksi niin, että jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät kansalliset säännökset voimaan viimeistään kahden vuoden kuluttua 16.7.1999 alkaen.

35 Direktiivistä 1999/31 ilmenevien käytöstä poistamista koskevien velvoitteiden ulkopuolelle jäävät siten pelkästään kaatopaikat, jotka oli jo poistettu käytöstä ennen kuin direktiivi 1999/31 pantiin täytäntöön ja viimeistään 16.7.2001. Näin ei ole Malagrottan kaatopaikan osalta, joka oli kyseisenä ajankohtana edelleen toiminnassa, mistä asianosaiset ovat yhtä mieltä.

36 Tältä osin on täsmennettävä, että mainitun direktiivin 14 artiklan mukaan jäsenvaltioiden oli toteutettava toimenpiteet varmistaakseen, että kaatopaikat, joille oli myönnetty lupa tai jotka olivat käytössä tuona samana ajankohtana, eivät voineet jatkaa toimintaansa, ellei kaikkia kyseisessä artiklassa esitettyjä toimia ollut saatettu loppuun mahdollisimman pian ja viimeistään 16.7.2009 (tuomio 25.2.2016, komissio v. Espanja, C-454/14, ei julkaistu, EU:C:2016:117, 35 kohta).

37 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että kyseisellä direktiivillä otetaan käyttöön poikkeava siirtymäajan järjestelmä kyseisten kaatopaikkojen saattamiseksi uusien ympäristövaatimusten mukaisiksi (ks. vastaavasti tuomio 9.4.2014, Ville d'Ottignies-Louvain-la-Neuve ym., C-225/13, EU:C:2014:245, 33 ja 34 kohta sekä tuomio 25.2.2016, komissio v. Espanja, C-454/14, ei julkaistu, EU:C:2016:117, 36 kohta).

38 Direktiivin 1999/31 14 artiklan b alakohdassa edellytetään lisäksi yhtäältä, että toimivaltainen kansallinen viranomainen tekee lopullisen päätöksen siitä, voidaanko toimintaa jatkaa kunnostussuunnitelman ja kyseisen direktiivin mukaisesti, ja toisaalta, että jäsenvaltiot toteuttavat tarpeelliset toimenpiteet sulkeakseen mahdollisimman pian ne kaatopaikat, joille ei ole myönnetty lupaa jatkaa toimintaansa (tuomio 25.2.2016, komissio v. Espanja, C-454/14, ei julkaistu, EU:C:2016:117, 37 kohta).

39 Mainitun direktiivin 14 artiklan c alakohdassa säädetään pääasiallisesti, että hyväksytyn kaatopaikan kunnostussuunnitelman perusteella toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä tarvittavat työt ja määrättävä siirtymäkaudesta suunnitelman toteuttamiseksi, ja siinä tarkennetaan, että kaikkien käytössä olevien kaatopaikkojen on oltava saman direktiivin vaatimusten mukaisia, lukuun ottamatta kyseisen direktiivin liitteessä I olevan 1 kohdan vaatimuksia, 16.7.2009 mennessä (tuomio 25.2.2016, komissio v. Espanja, C-454/14, ei julkaistu, EU:C:2016:117, 38 kohta).

40 On todettava, että direktiivin 1999/31 14 artiklaa ei voida tulkita siten, että siinä suljetaan käytössä olevat kaatopaikat kyseisen direktiivin muiden säännösten soveltamisalan ulkopuolelle.

41 Siltä osin kuin on erityisesti kyse Malagrottan kaatopaikan kaltaisista kaatopaikoista, joille oli myönnetty lupa tai jotka olivat käytössä direktiiviä 1999/31 täytäntöön pantaessa ja joihin on myöhemmin sovellettu käytöstäpoistamismenettelyä, on katsottava, että niiden osalta on noudatettava kyseisen direktiivin käytöstäpoistamis- ja jälkihoitomenettelyä koskevan 13 artiklan vaatimuksia.

42 Direktiivin 1999/31 13 artiklan c alakohdassa säädettyjä jälkihoitovelvoitteita sovelletaan viimeistään siirtymäkauden päättymisestä alkaen. Kaatopaikan ylläpitäjän on siis kaatopaikan käytöstä poistamisen jälkeen huolehdittava sen kunnossapidosta, tarkkailusta ja valvonnasta niin kauan kun toimivaltainen viranomainen sitä vaatii, ottaen huomioon ajan, jonka kaatopaikka voi aiheuttaa vaaraa.

43 Kyseistä säännöstä on luettava saman direktiivin 10 artiklan valossa, jossa säädetään muun muassa, että jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä varmistaakseen, että kaatopaikan pitäjien perimä hinta kaiken tyyppisen jätteen sijoittamisesta kyseiselle kaatopaikalle kattaa kaatopaikan käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta aiheutuvat arvioidut kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta.

44 Unionin tuomioistuin on jo todennut, että kyseisellä artiklalla, jossa jäsenvaltioille asetetaan yksiselitteisesti velvollisuus saavuttaa tietty tulos eikä siihen liity mitään ehtoja siinä olevan säännön soveltamiseksi, on välitön oikeusvaikutus. Tässä säännöksessä nimittäin edellytetään, että jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteiden sijoittamisesta kaatopaikalle perittävät maksut kattavat kaikki kustannukset, jotka liittyvät kaatopaikan käyttöönottoon ja toimintaan. Unionin tuomioistuin on täsmentänyt, että kyseisessä säännöksessä jäsenvaltioita ei velvoiteta järjestämään kaatopaikan kustannusten rahoittamista tietyllä tavalla (tuomio 24.5.2012, Amia, C-97/11, EU:C:2012:306, 34 ja 35 kohta).

45 Tästä ilmenee ensinnäkin, että direktiivin 1999/31 10, 13 ja 14 artiklan mukaan sellaisen kaatopaikan pitäjän, joka oli käytössä kyseistä direktiiviä täytäntöön pantaessa, on katsottava olevan velvollinen takaamaan kaatopaikan jälkihoidon vähintään 30 vuoden ajan.

46 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta ilmenee, että Co.La.Ri:lla oleva velvoite hoitaa Malagrottan kaatopaikkaa perustuu viime kädessä direktiivin 1999/31 14 artiklan ja asetuksen nro 36/2003 17 §:n säännöksien mukaisesti hyväksyttyyn kunnostussuunnitelmaan, jonka toimivaltainen viranomainen on hyväksynyt. Kyseisen suunnitelman johdosta kaikki Malagrottan kaatopaikan jälkihoitovelvoitteet on asetettu Co.La.Ri:lle direktiivissä vahvistetun vähimmäiskeston eli 30 vuoden ajaksi alun perin määrätyn 10 vuoden sijasta.

47 Siltä osin kuin on toiseksi kyse siitä, onko näiden velvoitteiden soveltamisen osalta tehtävä ero jätteiden saapumisajankohdan mukaan, on todettava, että direktiivissä 1999/31 ei säädetä mainittujen velvoitteiden erilaisesta soveltamisesta sen mukaan, onko jätteet toimitettu ja sijoitettu ennen kyseisen direktiivin täytäntöönpanolle varatun määräajan päättymistä vai sen jälkeen, eikä sen mukaan, mihin nämä jätteet sijoitetaan kaatopaikalla. Kuten kyseisen direktiivin 10 artiklan sanamuodosta ilmenee, velvoite huolehtia kaatopaikan jälkihoidosta vähintään 30 vuoden ajan koskee yleisesti kaiken tyyppisen jätteen sijoittamista kyseiselle kaatopaikalle.

48 Direktiivin 1999/31 tavoitteen kannalta ei siis voida hyväksyä sitä, että kaatopaikan jälkihoitovelvoitetta sovelletaan yhtäältä kymmenen vuoden ajan jätteisiin, jotka on sijoitettu kaatopaikalle ennen täytäntöönpanolle varatun määräajan päättymistä, ja toisaalta 30 vuoden ajan jätteisiin, jotka on sijoitettu sinne kyseisen määräajan päättymisen jälkeen.

49 On siis katsottava, että velvoitetta huolehtia kaatopaikan jälkihoidosta vähintään 30 vuoden ajan, sellaisena kuin siitä säädetään direktiivin 1999/31 10 artiklassa, sovelletaan riippumatta siitä ajankohdasta, jolloin jätteet on sijoitettu kaatopaikalle. Tämä velvoite koskee siis lähtökohtaisesti asianomaista kaatopaikkaa kokonaisuudessaan.

50 Kolmanneksi on huomautettava niistä taloudellisista seurauksista, joita aiheutuu kaatopaikan jälkihoitoajan vahvistamisesta tai sen pidentämisestä vähintään 30:een vuoteen, että direktiivin 1999/31 10 artiklassa edellytetään – kuten myös kyseisen direktiivin johdanto-osan 29 perustelukappaleesta seuraa –, että jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteiden sijoittamisesta kaatopaikalle perittävät maksut kattavat kaikki kustannukset, jotka liittyvät kaatopaikan käyttöönottoon ja toimintaan (tuomio 25.2.2010, Pontina Ambiente, C-172/08,

EU:C:2010:87, 35 kohta ja tuomio 24.5.2012, Amia, C-97/11, EU:C:2012:306, 34 kohta). Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 56 kohdassa todennut, näihin kustannuksiin sisältyvät kaatopaikan käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta aiheutuvat arvioidut kustannukset vähintään 30 vuoden ajalta.

51 Tämä edellytys ilmentää saastuttaja maksaa -periaatetta, joka merkitsee, kuten unionin tuomioistuin on jo todennut direktiivin 75/442 ja jätteistä 5.4.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/12/EY (EUVL 2006, L 114, s. 9) yhteydessä, että jätteistä huolehtimisen kustannuksista vastaavat jätteiden haltijat. Kyseisen periaatteen soveltaminen on osa direktiivin 1999/31 tavoitetta, joka on direktiivin 1 artiklan 1 kohdan mukaan direktiivin 75/442 ja erityisesti sen 3 artiklan vaatimusten noudattaminen; kyseisessä artiklassa säädetään muun muassa, että jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet edistääkseen jätteiden tuotannon estämistä tai vähentämistä (tuomio 25.2.2010, Pontina Ambiente, C-172/08, EU:C:2010:87, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

52 Unionin tuomioistuin on lisäksi jo todennut, että koska unionin oikeuden nykytilassa ei ole olemassa SEUT 192 artiklan nojalla annettua lainsäädäntöä, jossa jäsenvaltioille asetettaisiin velvollisuus noudattaa tiettyä täsmällistä menetelmää siltä osin kuin on kyse kaatopaikan käyttöönottoon ja toimintaan liittyvien kustannusten rahoittamisesta, kyseinen rahoitus voidaan asianomaisen jäsenvaltion valinnan mukaan varmistaa vapaasti maksulla tai millä tahansa muulla tavalla (ks. analogisesti tuomio 16.7.2009, Futura Immobiliare ym., C254/08, EU:C:2009:479, 48 kohta ja tuomio 25.2.2010, Pontina Ambiente, C-172/08, EU:C:2010:87, 33 kohta).

53 Riippumatta siitä, millaisia kansalliset kaatopaikkoja koskevat säännöt ovat, niissä on siten varmistettava, että jätteiden haltijat, jotka sijoittavat jätteitä kaatopaikalle niistä huolehtimista varten, vastaavat kaikista tällaisen kaatopaikan toimintaan liittyvistä kustannuksista. Tällaisten kustannusten sälyttäminen kaatopaikan pitäjän maksettaviksi johtaisi nimittäin siihen, että kyseisen kaatopaikan pitäjän pitäisi maksaa kustannukset, jotka liittyvät sellaisista jätteistä huolehtimiseen, joita se ei ole tuottanut vaan joiden kohdalla se vastaa ainoastaan niistä huolehtimisesta palvelujen tarjoamiseen liittyvässä toiminnassaan (vastaavasti tuomio 25.2.2010, Pontina Ambiente, C-172/08, EU:C:2010:87, 37 ja 38 kohta).

54 Tällainen tulkinta vastaa saastuttaja maksaa -periaatteesta johtuvaa velvollisuutta ehkäistä tai vähentää mahdollisimman paljon haitallisia ympäristövaikutuksia. Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 62 kohdassa huomauttanut, vaikka direktiivissä 1999/31 ei viitata nimenomaisesti kyseiseen periaatteeseen 10 artiklan yhteydessä, se on kuitenkin SEUT 191 artiklan 2 kohdan mukaan unionin ympäristöoikeuden perusperiaate ja otettava näin ollen väistämättä huomioon kyseistä oikeutta tulkittaessa.

55 Tästä seuraa, että vaikka asianomaisen jäsenvaltion on direktiivin 1999/31 10 artiklan nojalla toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jätteiden sijoittamisesta kaatopaikalle perittävät maksut kattavat muun muassa kaikki kustannukset, jotka liittyvät kaatopaikan käytöstä poistamiseen ja sen jälkihoitoon, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava, kyseistä artiklaa ei voida tulkita siten, että saman jäsenvaltion on sen mukaan toteutettava toimenpiteet, joilla pyritään rajoittamaan asianomaisen kaatopaikan jälkihoitoajan mahdollisesta pidentämisestä jätteiden haltijoille aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia.

56 Siitä väitteestä, jonka mukaan oikeusvarmuuden ja lain taannehtivuuskiellon periaatteita on loukattu sillä, että jätteiden jälkihoitoaikaa on pidennetty ottamatta huomioon niiden sijoitusajankohtaa ja rajoittamatta jätteiden haltijalle aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia, on todettava, että vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että unionin oikeuden aineellisia sääntöjä on oikeusvarmuuden ja luottamuksensuojan periaatteiden noudattamisen takaamiseksi tulkittava siten, että ne koskevat ennen

niiden voimaantuloa toteutuneita tilanteita ainoastaan siinä tapauksessa, että niiden sanamuodosta, tarkoituksesta tai systematiikasta käy selvästi ilmi, että niille on annettava tällainen vaikutus (tuomio 14.3.2019, Textilis, C-21/18, EU:C:2019:199, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

57 On kuitenkin huomautettava, että uutta oikeussääntöä sovelletaan sen toimen voimaantulosta lukien, jossa siitä säädetään, ja että vaikka tätä sääntöä ei sovelleta ennen kyseistä voimaantuloa syntyneisiin ja lopullisiksi tulleisiin oikeudellisiin tilanteisiin, sitä sovelletaan välittömästi aikaisemman lainsäädännön soveltamisaikana syntyneen tilanteen tuleviin vaikutuksiin samoin kuin uusiin oikeudellisiin tilanteisiin. Toisin on vain – jollei oikeudellisten toimien taannehtivuuskiellon periaatteesta muuta johdu – jos uuteen sääntöön liittyy erityisiä säännöksiä, joissa nimenomaisesti vahvistetaan sen ajallista soveltamista koskevat edellytykset (ks. vastaavasti tuomio 26.3.2015, komissio v. Moravia Gas Storage, C-596/13 P, EU:C:2015:203, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Kuten tämän tuomion 34 ja 35 kohdassa on todettu, kaatopaikan jälkihoitoajan pituuden vahvistaminen direktiivin 1999/31 10 artiklassa vähintään 30 vuodeksi ei koske kaatopaikkoja, jotka on poistettu käytöstä ennen kyseisen direktiivin täytäntöönpanoajankohtaa. Se ei siis koske ennen kyseistä ajankohtaa syntyneitä ja lopullisiksi tulleita oikeudellisia tilanteita eikä sillä näin ollen ole taannehtivaa vaikutusta. Se merkitsee sitä vastoin sekä kyseisen kaatopaikan ylläpitäjän että sinne sijoitettujen jätteiden haltijan osalta uuden säännön soveltamista aikaisemman säännön soveltamisaikana syntyneen tilanteen tuleviin vaikutuksiin.

59 Nyt käsiteltävässä asiassa Malagrottan kaatopaikka oli mainitun direktiivin täytäntöönpanoajankohtana toiminnassa, ja se poistettiin kyseisen direktiivin soveltamisaikana.

60 On vielä todettava, että direktiivin 1999/31 10 artiklassa tarkoitettujen kaatopaikan arvioitujen jälkihoitokustannusten on tosiasiallisesti liityttävä niihin seurauksiin, joita tietylle kaatopaikalle sijoitetuista jätteistä saattaisi aiheutua ympäristölle. Tältä osin on arvioitava kaikkia merkityksellisiä seikkoja, jotka liittyvät kaatopaikalla olevien jätteiden määrään ja typologiaan ja jotka voivat ilmetä jälkihoitoajan kuluessa.

61 Jälkihoitokustannusten määrittämiseksi sellaiselle tasolle, että niillä voidaan tosiasiallisesti ja oikeasuhteisesti täyttää direktiivin 1999/31 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tavoite eli rajoittaa sitä riskiä, joka kaatopaikasta voi aiheutua ympäristölle, on tällaisessa arvioinnissa myös otettava huomioon kustannukset, joista haltija on jo vastannut, ja arvioidut kustannukset niistä palveluista, jotka kaatopaikan pitäjä suorittaa.

62 Nyt käsiteltävässä asiassa määrä, jota Co.La.Ri:lla on oikeus vaatia A.M.A:lta, on määritettävä ottamalla huomioon edellä 60 ja 61 kohdassa mainitut seikat, jotka on direktiivin 1999/31 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle toimitetussa kunnostussuunnitelmassa. Kyseinen määrä on vahvistettava lisäksi sen suuruiseksi, että se kattaa yksinomaan kyseisen kaatopaikan jälkihoitoajan pidentämisestä 20 vuodella aiheutuvat hoitokustannukset, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava.

63 Edellä esitetyn perusteella kysymyksiin on vastattava, että direktiivin 1999/31 10 ja 14 artiklaa on tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä sellaiselle kansallisen säännöksen tulkinnalle, jonka mukaan kaatopaikkaan, joka oli toiminnassa kyseisen direktiivin täytäntöönpanoajankohtana, on sovellettava mainitusta direktiivistä johtuvia velvoitteita ja etenkin kyseisen kaatopaikan jälkihoitoajan pidennystä ilman, että on tehtävä ero jätteiden sijoittamisajankohdan mukaan tai säädettävä toimenpiteestä, jolla pyritään rajoittamaan kyseisen pidennyksen taloudellisia vaikutuksia jätteiden haltijaan nähden.

Oikeudenkäyntikulut

64 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kaatopaikoista 26.4.1999 annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY 10 ja 14 artiklaa on tulkittava siten, etteivät ne ole esteenä sellaiselle kansallisen säännöksen tulkinnalle, jonka mukaan kaatopaikkaan, joka oli toiminnassa kyseisen direktiivin täytäntöönpanoajankohtana, on sovellettava mainitusta direktiivistä johtuvia velvoitteita ja etenkin kyseisen kaatopaikan jälkihoitoajan pidennystä ilman, että on tehtävä ero jätteiden sijoittamisajankohdan mukaan tai säädettävä toimenpiteestä, jolla pyritään rajoittamaan kyseisen pidennyksen taloudellisia vaikutuksia jätteiden haltijaan nähden.

Allekirjoitukset